1. Выказванні. Лагічныя аперацыі над выказваннямі. Формулы.

Высказывания. Логические операции над высказываниями. Формулы.

1. Вылучыце ўмову і вынік тэарэмы, сфармулюйце яе з дапамогай звязкі «Калі . . ., то . . . »:

Выделив условие и заключение теоремы, сформулируйте её посредством связки «Если ..., то ...»:

- (а) Для таго, каб функцыя была дыферэнцавальнай ў некаторай кропцы, неабходна, каб яна была непарыўнай у гэтай кропцы; Для того, чтобы функция была дифференцируемой в некоторой точке, необходимо, чтобы она была непрерывной в этой точке;
- (б) Неабходнай уласцівасцю простакутніка з'яўляецца роўнасць яго дыяганаляў; Необходимым свойством прямоугольника является равенство его диагоналей;
- (в) Для падзельнасці мнагасклада f(x) на лінейны двусклад x-a дастаткова, каб лік a быў коранем гэтага мнагасклада; Для делимости многочлена f(x) на линейный двучлен x-a достаточно, чтобы число a было корнем этого многочлена;
- (г) На 5 дзеляцца тыя цэлыя лікі, якія сканчваюцца лічбамі 0 альбо 5; на 5 делятся те целые числа, которые оканчиваются цифрой 0 или цифрой 5;
- (д) Дзве простыя на плоскасці паралельныя тады, калі яны перпендыкулярныя адной і той жа простай;

  Две прямые на плоскости тогда параллельны, когда они перпендикулярны одной и той же прямой;
- (e) Камплексныя лікі роўныя, толькі калі роўныя адпаведна іх сапраўдная і ўяўная часткі; Комплексные числа равны, только если равны соответственно их действительные и мнимые части;
- (ж) Любое квадратнае раўнанне з рэчаіснымі каэфіцыентамі мае не больш за два рэчаісных кораня;

  Всякое квадратное уравнение с действительными коэффициентами имеет не более двух действительных корней;
- (3) З таго, што чатырохкутнік— ромб, вынікае, што кожная з яго дыяганаляў з'яўлецца воссю сіметрыі; Из того, что четырехугольник— ромб, следует, что каждая из его диагоналей служит его осью симметрии;
- (i) Цотнасць сумы з'яўляецца неабходнай умовай цотнасці кожнага складніка; Четность суммы есть необходимое условие четности каждого слагаемого;
- (к) Роўнасць трыкутнікаў з'яўляецца дастатковай умовай іх роўнавялікасці; Равенство треугольников есть достаточное условие их равновеликости;
- (л) Для падзельнасці здабытку на нейкі лік дастаткова, каб прынамсі адзін з множнікаў дзяліўся на гэты лік.
  Для делимости произведения на некоторое число достаточно, чтобы по меньшей мере один из сомножителей делился на это число.
- 2. Няхай A, B і C абазначаюць, адпаведна, наступныя сказы: «Ён чытае коміксы.», «Ён любіць навуковую фантастыку.», «Ён студэнт-інфарматык.». Запішыце у сімвалічнай форме выказванне: «Калі ён чытае коміксы, то ён любіць навуковую фантастыку і калі ён не чытае коміксы, то ён студэнт-інфарматык.» Запішыце адмаўленне гэтага выразу і прадстаўце яго ў выглядзе формулы, якая змяшчае толькі аперацыі дыз'юнкцыі, кан'юнкцыі і адмаўлення, прычым адмаўленні могуць распаўсюджвацца толькі на прапазіцыйныя зменныя.

Пусть $A,\ B$ и C обозначают соответственно следующие предложения: «Он читает комиксы.», «Он любит научную фантастику.», «Он студент-информатик.». Запишите в символической форме высказывание: «Если он читает комиксы, то он любит научную фантастику и если он не читает комиксы, то он — студент-информатик.» Запишите отрицание этого выражения и представьте его в виде формулы, которая содержит только операции дизъюнкции, конъюнкции и отрицания, причем отрицания распространяются только на пропозиционные переменные.

3. Пабудуйце табліцы праўдзівасці наступных формул:

Постройте таблицы истинности следующих формул:

(a)
$$(A \rightarrow B) \lor (A \rightarrow (A \cdot B))$$
.

(6)
$$((A \sim B) \to \overline{C}) \cdot (A \vee C)$$
.

(B)
$$(((\overline{A \vee B}) \cdot \overline{C}) \to \overline{B}) \sim A$$
.

$$(\Gamma) \quad ((\overline{A} \cdot \overline{B}) \to (\overline{\overline{B}} \to \overline{A})) \cdot ((A \vee B) \sim C).$$

4. Рашыце наступныя лагічныя раўнанні:

Решите следующие логические уравнения:

(a)
$$(A \to C) \cdot (\overline{(B \to C) \to ((A \lor B) \to C)}) = \Pi.$$

(6)
$$((\overline{A \cdot B}) \sim C) \rightarrow (C \vee \overline{A}) = ??.$$

(B)
$$(\overline{A \to \overline{B}}) \to ((\overline{A \lor (B \sim A)}) \to C) = \Pi.$$

(r)
$$((\overline{A \sim B}) \cdot (\overline{A \sim C})) \to (\overline{A \sim (B \cdot D)}) = ??.$$

5. Дакажыце наступныя раўназначнасці без выкарыстання табліц праўдзівасці: Докажите следующие равносильности без использования таблиц истинности:

(a)
$$(A \cdot (B \vee \overline{C})) \vee \overline{A} \vee (B \cdot C) \vee (A \cdot \overline{C}) \equiv \overline{A} \vee B \vee \overline{C}$$
.

(6)
$$(((((A \to B) \to \overline{A}) \to \overline{B}) \to \overline{C}) \to C) \equiv C.$$

(B)
$$((\overline{(A \cdot B)} \to C) \to (\overline{A \cdot C})) \to ((A \cdot B) \to (\overline{A \cdot (B \to C)})) \equiv \overline{A} \vee \overline{B} \vee \overline{C}$$
.

$$(\Gamma) \quad A \to ((A \cdot B) \to (((A \to B) \to B) \cdot C)) \equiv B \to (A \to C).$$

6. Знайдзіце такую формулу Φ , што:

Найдите такую формулу Φ , что:

(a)
$$\models ((\Phi \cdot A) \to \overline{B}) \to ((B \to \overline{A}) \to \Phi);$$

$$(\mathsf{6}) \ \models (\mathbf{\Phi} \to (A \to (B \to C))) \sim (\mathbf{\Phi} \to (A \to B));$$

(B)
$$\models (\mathbf{\Phi} \cdot (A \vee (B \to C))) \sim \mathbf{\Phi};$$

$$(\Gamma) \models ((A \lor \Phi) \sim A) \sim (\overline{A} \to (B \lor \overline{C})).$$

7. Дакажыце наступныя сцвярджэнні:

Докажите следующие утверждения:

(a) калі
$$\models \mathbf{A} \vee \mathbf{B}, \models \overline{\mathbf{A}} \vee \mathbf{C}, \text{ то } \models \mathbf{B} \vee \mathbf{C};$$

(б) калі
$$\models \mathbf{A} \to \mathbf{B}, \models \mathbf{A} \cdot \mathbf{C}, \text{ то } \models \mathbf{B} \cdot \mathbf{C};$$

(в) калі
$$\models \mathbf{A} \vee \mathbf{B}, \models \mathbf{A} \to \mathbf{C}, \models \mathbf{B} \to \mathbf{D}, \text{ то } \models \mathbf{C} \vee \mathbf{D};$$

(г) калі
$$\models \mathbf{A} \cdot \mathbf{B}, \models \mathbf{B} \sim \mathbf{C}, \text{ то } \models \mathbf{D} \rightarrow (\mathbf{A} \cdot \mathbf{C}).$$

8. Высветліце, ці справядлівыя наступныя лагічныя вынікі:

Выясните, верны ли следующие логические следования:

(a)
$$A \to B, D \to \overline{C}, C \vee \overline{B} \models A \to \overline{D};$$

(6)
$$A \to B$$
, $((A \lor D) \cdot C) \to E$, $D \to C \models ((A \lor D) \cdot B) \to \overline{E}$;

(B)
$$(\mathbf{A} \vee \mathbf{B}) \to (\mathbf{C} \cdot \mathbf{D}), \ (\mathbf{D} \vee \mathbf{E}) \to \mathbf{F} \models \mathbf{A} \to \mathbf{F};$$

$$(\mathbf{r}) \ (\mathbf{A} \cdot \mathbf{B}) \to \mathbf{C}, \ (\mathbf{C} \cdot \mathbf{D}) \to \mathbf{E}, \ \overline{\mathbf{F}} \to (\mathbf{D} \cdot \mathbf{E}) \ \vDash (\mathbf{A} \cdot \mathbf{B}) \to \mathbf{F}.$$

- 9. Высветліце, ці справядлівыя наступныя сцвярджэнні: Выясните, верны ли следующие утверждения:
  - (a) калі $\Gamma \vDash \mathbf{A}$ і $\Gamma \vDash \mathbf{B}$, то $\Gamma \vDash \mathbf{A} \cdot \mathbf{B}$;
  - (б) $\Gamma \models \mathbf{A} \to \mathbf{B}$ тады і толькі тады, калі $\Gamma, \overline{\mathbf{A}} \models \mathbf{B};$
  - (в) калі Γ , $\mathbf{A} \models \mathbf{B}$ і Γ , $\mathbf{A} \models \overline{\mathbf{B}}$, то $\Gamma \models \overline{\mathbf{A}}$;
  - (г) $\Gamma \models A \rightarrow (B \rightarrow C)$ тады і толькі тады, калі $\Gamma \models (A \cdot B) \rightarrow C$.

(Тут Γ — канечнае мноства формул, магчыма пустое.) (Здесь Γ — конечное множество формул, возможно пустое.)